

Innst. S. nr. 25

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

St.prp. nr. 7 (2008–2009)

Innstilling fra finanskomiteen om garanti for styreansvar for medlemmene av administrasjonsstyret i Kaupthing Banki Hfs filial i Norge under offentlig administrasjon

Til Stortinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Innledning

Finansdepartementet legger med dette frem forslag om at staten forplikter seg til å dekke et eventuelt pålagt styreansvar for de offentlig oppnevnte medlemmene av administrasjonsstyret i Kaupthing Banki Hfs filial i Norge under offentlig administrasjon samt dekning av den plikt til sikkerhetsstillelse fra administrasjonsstyrets medlemmer som følger av forskrift 12. oktober 2008 om offentlig administrasjon av filial av finansinstitusjon med hovedsete i annen stat § 4.

Finansdepartementet vedtok 12. oktober 2008 å sette filialen i Norge av Kaupthing Banki Hf under offentlig administrasjon. Vedtaket ble truffet i medhold av forskrift 12. oktober 2008 om offentlig administrasjon av filial av finansinstitusjon med hovedsete i annen stat § 1, jf. lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker, forsikringsselskaperens garantiordninger og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner (banksikringsloven) § 4-5 og kgl. res. 6. desember 1996 nr. 1138. Kredittilsynet oppnevnte samme dag et administrasjonsstyre som består av følgende tre medlemmer:

- Bjarne Borgersen (leder)
- Øivind Solvang
- Siv Sandvik

I statsråd 24. oktober 2008 ble det vedtatt en kongelig resolusjon som innebar at Finansdepartementet fikk fullmakt med samme innhold som forslaget til vedtak i denne proposisjonen. Det ble lagt til grunn at det var nødvendig å få avklart spørsmålet om ansvarsdekning raskt, slik at administrasjonsstyret skulle kunne arbeide hensiktsmessig fremover, samt at plikten til sikkerhetsstillelse fra administrasjonsstyrets medlemmer som følger av forskrift 12. oktober 2008 om offentlig administrasjon av filial av finansinstitusjon med hovedsete i annen stat § 4 burde oppfylles så raskt som mulig. Det ble derfor ansett for å være svært uheldig å måtte avvente Stortingets vedtak i saken. Vedtaket ble fattet med hjemmel i Stortingets bevilgningsreglement § 11, der det fremgår at Kongen har fullmakt til å samtykke i at staten kan pådra seg utgifter eller forpliktelser for fremtidige budsjettår utover den ordinære fullmaktsgrensen på 5 mill. kroner dersom det er "uomgjengelig nødvendig", jf. annet og femte ledd.

1.2 Behovet for garanti fra staten

Av hensyn til å få bemannet styret, samt til at administrasjonsstyret kan utføre sine oppgaver på en effektiv måte, har det vært ansett nødvendig raskest mulig å få på plass en ansvarsdekning for administrasjonsstyret og dets medlemmer. Videre følger det av forskrift om offentlig administrasjon av filial av finansinstitusjon med hovedsete i annen stat § 4 at administrasjonsstyret, på samme måte som bostyrer i konkursbo, skal ha ansvarsforsikring til dekning av krav fra tredjemenn som følge av ansvar de pådrar seg under utførelsen av sine verv.

Umiddelbart etter utnevnelsen startet administrasjonsstyret arbeidet med å få tegnet en forsikring som dekker de ovenfor nevnte behovene. Administrasjonsstyret kontaktet de største norske og utenland-

ske forsikringselskapene som kunne tenkes å tilby denne type dekning, men ingen av disse har vært villige til å tilby dekningen direkte. Administrasjonsstyret kontaktet deretter to forsikringsmeglere som ble gitt i oppdrag å forsøke å plassere risikoen via forsikringsyndikater med utenlandske aktører, men dette har ikke lyktes.

I den grad det er mulig å få tegnet forsikring på begrensede deler av aktivmassen, er kostnadene i form av forsikringspremie så omfattende at det fremstår som et lite aktuelt alternativ.

I fraværet av en ansvarsforsikring for administrasjonsstyret har administrasjonsstyret gitt uttrykk for at de anser at de handler ut fra en generell instruks fra Kredittilsynet. I alle saker av vesentlighet kontaktes Kredittilsynet for å få innhentet nødvendige samtykker. Kredittilsynet har opplyst at dette medfører at det fremmes et stort antall enkelthenvendelser til Kredittilsynet for avgjørelse. Fra Kredittilsynets side anses dette for svært uheldig.

Administrasjonsstyret har på denne bakgrunn bedt om at en tilstrekkelig og hensiktsmessig forsikringsdekning etableres gjennom staten ved Finansdepartementet.

1.3 Vurdering

Etter departementets syn er det nødvendig med ansvarsdekning for administrasjonsstyret og dets medlemmer for at administrasjonsstyret kan utføre sine oppgaver uten risiko for personlig økonomisk ansvar for medlemmene. Dette er en forutsetning for at administrasjonsstyret kan utføre sine oppgaver på en effektiv måte.

Videre følger det av forskriften om offentlig administrasjon av filial av finansinstitusjon med hovedsete i annen stat § 4 at konkursloven § 87 om sikkerhetsstillelse for bostyrer gjelder tilsvarende for administrasjonsstyret. Forskriften presiserer her krav etter reglene om offentlig administrasjon i banksikringsloven. Konkursloven § 87 bestemmer at bostyrer skal være forsikret for sitt mulige ansvar som bostyrer.

I lys av at det ikke har vært mulig å få nødvendig forsikringsdekning i forsikringsmarkedet, anser departementet at behovet for forsikringer bør dekkes ved at staten gir en garanti som innebærer at staten forplikter seg til å holde de offentlig oppnevnte medlemmene av administrasjonsstyret for Kaupthing Banki Hfs filial i Norge under offentlig administrasjon skadesløse for ansvar de skulle pådra seg under utførelsen av sine verv i administrasjonsstyret. Garantien bør videre omfatte den sikkerhetsstillelse fra administrasjonsstyrets medlemmer som følger av forskrift 12. oktober 2008 om offentlig administrasjon av filial av finansinstitusjon med hovedsete i annen stat § 4.

Garantibeløpet må begrenses til et maksimumsbeløp. Lederen av administrasjonsstyret har gitt uttrykk for at garantibeløpet bør settes til 500 mill. kroner. Kredittilsynet har tilrådd overfor Finansdepartementet at rammen for garantien primært bør settes til 2,5 mrd. kroner (som utgjør minste anslag på samlede aktiva i boet), men at beløpet subsidiært kan settes til 500 mill. kroner. Et garantibeløp på 500 mill. kroner vil etter departementets oppfatning være tilstrekkelig til å oppfylle kravene i forskrift 12. oktober 2008 om offentlig administrasjon av filial av finansinstitusjon med hovedsete i annen stat § 4, jf. konkursloven § 87. En garanti av denne størrelsen anses videre tilstrekkelig for å sikre at administrasjonsstyret kan utføre sine oppgaver på en effektiv måte. Departementet går derfor inn for at garantien begrenses oppad til 500 mill. kroner.

Det foreslås at garantibeløpet skal gjelde for hele administrasjonsstyret og at det ikke fordeles på hvert enkelt styremedlem. Omfanget av den statlige garantien vil etter departementets syn videre måtte begrenses til det erstatningsansvar styremedlemmene kan bli pålagt i henhold til en bindende rettsavgjørelse med unntak av ansvar pådratt ved grov uaktsomhet eller forsett. Skadesløsholdelsen bør også omfatte eventuelle nødvendige omkostninger til sakførsel i forbindelse med at ansvar eventuelt blir påstått overfor medlem av styret. Fullmakten foreslås begrenset i tid slik at den gjelder fra og med oppnevningen til og med 31. desember 2010.

Staten vil i tråd med prinsippene i statens økonomiregelverk kreve betaling for den sikkerheten som stilles.

Det foreslås at Finansdepartementet gis fullmakt til å avgi en garanti som innebærer at den norske stat ved Finansdepartementet forplikter seg til å holde de offentlig oppnevnte medlemmene av administrasjonsstyret for Kaupthing Banki Hfs filial i Norge under offentlig administrasjon skadesløse for eventuelt ansvar som de i henhold til en bindende rettsavgjørelse skulle bli pålagt som følge av utførelsen av sine styreverv, med unntak av ansvar pådratt ved grov uaktsomhet eller forsett. Dette omfatter også eventuelle nødvendige omkostninger til sakførsel i forbindelse med at et slikt ansvar eventuelt blir påstått. Fullmakten er begrenset oppad til 500 mill. kroner. Det foreslås at garantien skal kunne dekke administrasjonsstyrets virksomhet fra oppnevningen og om det skulle være aktuelt frem til og med 31. desember 2010.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Alf E. Jakobsen, Rolf Terje Klungland, Torgeir Micaelsen, lederen

Reidar Sandal, Eirin Kristin Sund og Marianne Aasen, fra Fremskrittspartiet, Gjermund Hagesæter, Ulf Leirstein, Jørund Rytman og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Svein Flåtten, Michael Momyr og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Magnar Lund Bergo og Heikki Holmås, fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, og fra Venstre, Lars Sponheim, viser til vedlagte brev av 6. november 2008 fra finansminister Kristin Halvorsen til Stortingets presidentskap.

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag.

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Finansdepartementet gis fullmakt til å gi en garanti som innebærer at den norske stat ved Finansdepartementet forplikter seg til å holde de offentlig oppnevnte styremedlemmene i Kaupthing Banki Hf, norsk filial under offentlig administrasjon, skadeløse for eventuelt ansvar som de i henhold til bindende rettsavgjørelse skulle bli pålagt som følge av utførelsen av sine styreverv, med unntak av ansvar pådratt forsettlig eller ved grov uaktsomhet. Skadeløsholdelsen skal omfatte eventuelle nødvendige omkostninger til sakførsel i forbindelse med at ansvar eventuelt blir påstått overfor medlem av styret. Garantien kan også omfatte pliktig sikkerhetsstillelse fra administrasjonsstyrets medlemmer i henhold til forskrift 12. oktober 2008 om offentlig administrasjon av filial av finansinstitusjon med hovedsete i annen stat § 4. Fullmakten er begrenset oppad til 500 mill. kroner, samt begrenset til administrasjonsstyrets virksomhet fram til og med 31. desember 2010.

Oslo, i finanskomiteen, den 11. november 2008

Reidar Sandal

leder

Svein Flåtten

ordfører

Vedlegg

Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til Stortingets presidentskap v/Ekspedisjonskontoret, datert 6. november 2009

Stortingsproposisjon nr 7 (2008–2009) – Om garanti for styreansvar for medlemmene av administrasjonsstyret i Kaupthing Banki Hfs filial i Norge under offentlig administrasjon

Stortingsproposisjon nr. 7 (2008–2009) om garanti for styreansvar for medlemmene av administrasjonsstyret i Kaupthing Banki Hfs filial i Norge under offentlig administrasjon ble fremmet i statsråd 24. oktober 2008. I proposisjonen vises det blant annet til opplysninger fra det oppnevnte administrasjonsstyret om at det ikke har latt seg gjøre å få tegnet den nødvendige ansvarsdekningen for administrasjonsstyret i forsikringsmarkedet.

Etter at proposisjonen ble fremmet i statsråd er Finansdepartementet blitt informert av advokatene som har bistått administrasjonsstyret i arbeidet med å plassere ansvarsdekningen i forsikringsmarkedet om at det likevel var utsikt til at det ville kunne være mulig å få inngått en avtale om forsikring. Finansdepartementet har på denne bakgrunn foreløpig ikke benyttet den fullmakten til å gi garanti som departementet fikk i kongelig resolusjon 24. oktober 2008.

Departementet har på denne bakgrunn fulgt opp administrasjonsstyrets arbeid med å få ansvarsdekning i forsikringsmarkedet. Administrasjonsstyret har opplyst at de inngikk en avtale om forsikringsdekning fredag 31. oktober 2008. I vedlagte brev fra Kredittilsynet til departementet 5. november 2008 står det blant annet følgende om denne forsikringsavtalen:

"Administrasjonsstyret har nå fått tegnet en forsikring med et syndikat gjennom forsikringsmegleren Marsh. Forsikringen dekker en samlet forsikringssum på 500 millioner kroner og prisen er satt til ca. 2,9 millioner kroner. Det har imidlertid ikke vært mulig, på grunn av aktivamassens størrelse, å tegne en ordinær bostyreforsikring i medhold av konkursloven § 87, slik denne forsikringen foreligger og praktiseres i dag.

Forsikringssummen dekker ikke de bruttoaktiva administrasjonsstyret antas å forvalte. Dekningen gjelder i tre år fra avslutningen av administrasjonsbehandlingen i Norge, eventuelt i tre år etter en senere etterutlodning. Forsikringen dekker ikke erstatningsansvar basert på kontrakt, garanti, kausjon, tilsagn eller annen avtale inngått av administrasjonsstyret."

Det fremgår av Kredittilsynets brev at administrasjonsstyret har gitt uttrykk for at denne forsikringsdekningen på enkelte områder ikke er tilfredsstillende, og de har anmodet Kredittilsynet om å be staten stille en tilleggsgaranti for det ansvaret som

forsikringen ikke dekker. Departementet oppfatter blant annet at administrasjonsstyret og Kredittilsynet anser at en dekning begrenset til 500 millioner kroner ikke er tilstrekkelig for å oppfylle kravet til slik sikkerhetsstillelse fra administrasjonsstyrets medlemmer som følger av forskrift 12. oktober 2008 om offentlig administrasjon av filial av finansinstitusjon med hovedsete i annen stat § 4 om at konkursloven § 87 om sikkerhetsstillelse for bostyrer gjelder tilsvarende for administrasjonsstyret. Bakgrunnen er at beløpet ikke tilsvarende den antatte størrelsen på aktivamassen. Det er tidligere gitt et minste anslag på samlede aktiva i boet på 2,5 milliarder kroner.

Kredittilsynet tilrår i brevet at forslaget i St.prp. nr. 7 (2008–2009) opprettholdes. Kredittilsynet skriver videre i brevet:

"Videre vil Kredittilsynet opprettholde den primære tilrådingen som tidligere er gitt, nærmere bestemt at det fremmes forslag om at staten stille en garanti innenfor et beløp på 2,5 milliarder kroner, tilsvarende den antatte størrelsen på aktivamassen. Subsidiært kan det tilrås at rammen settes til et beløp på 500 millioner kroner. Den statlige garantien bør likevel bare gjelde som en "topping up" – løsning som dekker det som ikke omfattes av den tegnede forsikringen med hensyn til dekningsomfang, beløp og tidsperiode."

Finansdepartementet opprettholder sin vurdering i St. prp. nr. 7 (2008–2009) av at et garantibeløp på 500 millioner kroner vil være tilstrekkelig til å oppfylle kravene i forskrift 12. oktober 2008 om offentlig administrasjon av filial av finansinstitusjon med hovedsete i annen stat § 4 jf. konkursloven § 87. Finansdepartementet opprettholder videre vurderingen av at en garanti av denne størrelsen anses tilstrekkelig for å sikre at administrasjonsstyret kan utføre sine oppgaver på en effektiv måte, blant annet på bakgrunn av at lederen for administrasjonsstyret tidligere har gitt uttrykk for at garantibeløpet bør settes til 500 millioner kroner. Departementet legger derfor ikke opp til å foreslå en utvidelse av garantifullmakten ut over forslaget i St.prp. nr. 7 (2008–2009).

Departementet vil vurdere anmodningen om statsgaranti for dekningsomfang og tidsperiode som ikke dekkes av den forsikringen som er inngått. Departementet legger til grunn at en garantifullmakt som foreslått er tilstrekkelig til eventuelt å gi en slik tilleggsdekning gjennom en statsgaranti.